

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

для науковців, освітян, інноваторів

за 15-19 січня 2024 року

1. Документи міжнародних організацій	1
2. Корисні новини України та світу	4
3. Наукові заходи	5

1. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: ВИМІРЮВАННЯ ІНТЕРНЕТУ РЕЧЕЙ

Організація економічного співробітництва та розвитку оприлюднила звіт «Вимірювання інтернету речей». У ньому представлені нові відомості про те, як інтернет речей (IoT), що являє собою поєднання фізичних пристроїв з мережевими об'єктами, поширюється у країнах ОЕСР: від підключеного промислового обладнання, пристроїв «розумного дому» та автомобілів. У 2020 році кількість підключень до IoT перевищила кількість підключень, з них не пов'язаних. У 2010–2018 роках патентні заявки, пов'язані з інтернетом речей, зростали майже на 20% на рік і на кінець періоду становили понад 11% усієї патентної діяльності світу. Венчурні інвестиції в IoT-компанії різко зросли за останнє десятиліття, досягнувши 8 млрд дол. США. Разом із тим, IoT поширюється нерівномірно між фірмами, галузями та країнами. У 2021 році 29% європейських компаній використали інтернет речей. Ця частка була нижчою у Канаді (23%) та Кореї (14%). Розрив між великими та дрібними фірмами у впровадженні інтернету речей у країнах ОЕСР становив 20%-п. Занепокоєння станом цифрової безпеки та захисту даних є однією з основних перешкод на шляху впровадження IoT.

Детальніше: https://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/measuring-the-internet-of-things_021333b7-en

Фото: скріншот

ВІДКРИТА ПЛАТФОРМА ІНСТРУМЕНТІВ І ТЕХНОЛОГІЙ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАННЯ

Організація економічного співробітництва та розвитку пропонує ознайомитись із Платформою інноваційного оцінювання результатів навчання (PILA), яка надає безкоштовні інструменти з відкритим кодом для підтримки розвитку навичок 21 століття. Платформа є цілком безпечною і надає дослідникам та розробникам безкоштовний доступ до своїх інструментів, збирає дані з відмітками часу, аналізує їх та створює звіти. PILA ставить вчителів у центр процесу розроблення оцінок: вони можуть здійснювати власноручне налаштування і самостійно створювати контент для оцінювання відповідно до потреб учнів. Вчителі також можуть зробити свій внесок у розробку завдань, панелей звітності та інших елементів платформи, беручи участь у наукових дослідженнях. Всі оцінки та технологічні матеріали у PILA безкоштовні для некомерційного використання. Зміст платформи у майбутньому буде перекладений на різні мови, що має залучити більше вчителів по всьому світу. PILA є некомерційною ініціативою, керованою групою інноваційних оцінок PISA при Директораті освіти та навичок ОЕСР у співпраці з Know Learning. Проект підтримується групою міждисциплінарних експертів, розробників, глобальною мережею викладачів і кількома фондами у Німеччині та Бразилії.

Детальніше: <https://pilaproject.org>, <https://pilaproject.org/about-pila>, <http://www.oecd.org/pisa/innovation>, <https://knowlearning.org>

Фото: скріншот

ХИБНЕ КОЛО НЕФОРМАЛЬНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ ТА НИЗЬКООПЛАЧУВАНОЇ РОБОТИ

Організація економічного співробітництва та розвитку оприлюднила доповідь «Розірвати хибне коло неформальної зайнятості та низькооплачуваної роботи». У ньому наголошується, що для уникнення неформальної зайнятості та низькооплачуваної роботи, необхідна ефективна політика соціального захисту і розвитку навичок. Наразі майже 60% зайнятого населення світу працює неформально, причому у країнах з низькими доходами – понад 90%. Автори доповіді звертають увагу на дві групи: відносно невелику кількість працівників верхнього рівня неформальної зайнятості з відносно високими заробітками та більшість (54-80%) з доходами нижче 50% медіанного національного доходу, меншою кількістю навичок та значно нижчим рівнем продуктивності. Останнє створює подвійний тягар неформальної зайнятості та низькооплачуваної роботи, що суттєво збільшує ризик злиднів, втрати здоров'я та незабезпеченої старості.

Діти з таких домогосподарств успадковують уразливість своїх батьків через гіршу відвідуваність школи, низькі фінансові можливості, дефіцит батьківської уваги. Їхній перший досвід учнівства або роботи, швидше за все, також буде неформальним, що закріплює у поколіннях статус бідних, неформально зайнятих людей. Розірвати це хибне коло можна, якщо реалізовувати на практиці відповідні політичні рішення. Зокрема: підтримувати розвиток навичок та визнання навичок неформальних працівників; вести ретельніший облік різних потреб неформальних працівників; інвестувати у соціальний захист і доступну, справедливу та якісну освіту; розвивати участь у пенсійних програмах на основі субсидування.

Детальніше: <http://surl.li/pjqhw>, <http://surl.li/pjqib>

Фото: скріншот

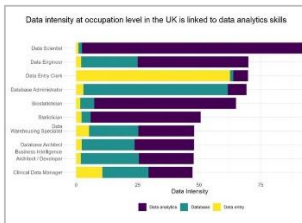

РОЛЬ НАВИЧОК ПО РОБОТІ З ДАНИМИ НА СУЧАСНОМУ РИНКУ ПРАЦІ

На сайті Організації економічного співробітництва та розвитку опублікована стаття «Роль навичок по роботі з даними на сучасному ринку праці», підготовлена співробітниками управління статистики та даних ОЕСР. Автори наголошують, що зростання використання даних та передової аналітики призвело до збільшення попиту на нові типи робочих місць. Особи, які володіють цими навичками, мають великий попит на ринку праці і, зазвичай, отримують надбавку до заробітної плати. Традиційна статистика ринку праці надає лише обмежені можливості вивчення цих процесів, оскільки у ній відсутня докладна інформація про вимоги до кваліфікації. Нетрадиційні підходи до пошуку, вилучення даних та їх комплексного аналізу дають наступні результати. Найбільш інтенсивно працюють із даними професії, безпосередньо пов'язані з навичками аналізу даних. У Великобританії це спеціалісти з обробки даних, інженери з обробки даних та службовці з введення даних. Аналогічна ситуація у Канаді та США. Відмінності у обсягах даних між названими країнами зосереджені у кількох секторах. Фінансова, страхова, а також інформаційна та комунікаційна діяльність найбільш інтенсивно використовують дані, але інтенсивність даних різна у сільському господарстві, гірничодобувній промисловості, постачанні електроенергії, газу, пари та кондиціонування повітря.

Детальніше: <https://oecdstatistics.blog/2023/12/06/the-role-of-data-skills-in-the-modern-labour-market/>

Фото: скріншот

ФІСКАЛЬНА СТІЙКІСТЬ СИСТЕМ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

На сайті Організації економічного співробітництва та розвитку опублікована монографія «Фіскальна стійкість систем охорони здоров'я: як фінансувати стійкіші системи охорони здоров'я в умовах нестачі грошей?».

У ній наголошується, що в сучасних умовах складно знайти достатні кошти на оплату більш стійких систем охорони здоров'я. Пандемія COVID-19 продемонструвала усьому світу необхідність додаткових цільових витрат на охорону здоров'я, його цифрову трансформацію та зміцнення кадрового складу. Технологічні інновації разом із демографічними змінами чинять ще більший тиск на відповідні витрати. У результаті до 2040 року у країнах ОЕСР інвестиції в охорону здоров'я можуть сягнути 11,8% ВВП. Заохочення населення до більш здорового життя та скорочення неефективних витрат можуть дещо сповільнити зростання майбутніх витрат на охорону здоров'я. Для досягнення цього також необхідно забезпечити покращення бюджетного управління через удосконалення методів визначення, виконання та оцінювання державного фінансування систем охорони здоров'я.

Детальніше: <http://surl.li/pltvtp>, <http://surl.li/pltwe>, <https://doi.org/10.1787/880f3195-en>

Фото: скріншот

2. Корисні новини України та світу

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ НАУКИ, ТЕХНІКИ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

13 січня 2024 року набрав чинності Закон України № 3534-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності». Ним внесено зміни до законів України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» та «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні». Зважаючи на необхідність забезпечення

першочергових потреб держави, зазначені переліки було доповнено напрямом, що відповідає потребам сфер національної безпеки та оборони. Разом із тим визначено, що перелік буде актуальним до 31 грудня наступного року після припинення або скасування воєнного стану в Україні. Це рішення дозволить здійснювати належне фінансування наукових досліджень і науково-технічних розробок.

Детальніше: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3534-IX#Text>, <http://surl.li/pimfe>

Фото: МОН

3. Наукові заходи

3.1 Вже відбулись

УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ АУДИТОРІЇ НА ЧЕСТЬ ПИЛИ ВАСИЛЯ ІВАНОВИЧА

12 січня 2024 року відбулось урочисте відкриття аудиторії на честь Пили Василя Івановича. Цей видатний вчений, доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України багато років свого життя присвятив кафедрі регіонального розвитку, місцевого самоуправління, а також публічного управління та адміністрування Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Під час заходу присутні вшанували пам'ять про свого колегу та вчителя, якому 13 січня 2024 року мало б виповнитись 92 роки. Було відкрито іменну табличку на аудиторії, де Василь Іванович викладав студентам, презентовано меморіальний стенд з інформацією про нього, постійно діючу виставку наукових праць Пили В.І. у науковій бібліотеці університету, а також окрему сторінку на сайті ХУУП, присвячену життю і творчості Василя Івановича.

Детальніше: <https://univer.km.ua/news/urochyste-vidkryttya-audytoriyi-na-chest-vasylya-ivanovycha-pyly>, https://univer.km.ua/outstanding-personalities/pyla-vasyl-ivanovych?fbclid=IwAR1Hfv095OSgaZGtCKH11DKlpp9QRKz9K5lwLgOMpx4SatG6qO8QE0Pu_bA, https://lib.univer.km.ua/news/vshanuvannya-pamyati-pyly-vasylya-ivanovycha-0?fbclid=IwAR2ngBx5O8-_62ChRICj6ZmAp08NGfbLa3hvU1Swv6IqluKCjWY4xtX7fzc

Фото: організатори

РОЗВИТОК ДОСЛІДНИЦЬКИХ ІНФРАСТРУКТУР

17 січня 2024 року відбувся вебінар «Дослідницькі інфраструктури для проведення передових наукових досліджень». Захід орієнтований на учасників однойменного конкурсу, оголошеного Національним фондом досліджень України. Конкурс націлений на відбір проєктів, які отримають грантову підтримку на проведення фундаментальних і прикладних досліджень, які стосуються розвитку національного дослідницького простору та його інтеграції до світового, розбудови вітчизняної дослідницької інфраструктури, відповідних ресурсів та пов'язаних з ними послуг. Під час вебінару були розглянуті наступні питання: вимоги до претендентів, особливості реалізації проєктів, підготовка до участі у конкурсі, його тематичні напрями. Очікується, що реалізація проєктів дозволить вирішити наступні завдання: створення, функціонування та забезпечення розвитку інфраструктурних центрів для вирішення мультидисциплінарних задач; залучення комерційних структур для впровадження наукоємної продукції; уникнення фрагментації досліджень та подвійного використання коштів; об'єднання комплементарних експертиз; підготовка матеріальної бази провідних команд українських науковців, а також підвищення їхнього наукового рейтингу до найвищих світових стандартів задля їхньої подальшої участі в найбільш престижних європейських та світових конкурсах наукових проєктів; створення державних ключових лабораторій; консолідація наукових спільнот навколо передових команд. Організатор – Національний фонд досліджень України.

Детальніше: <http://surl.li/pilzk>, <http://surl.li/pilzq>, https://nrfu.org.ua/wp-content/uploads/2024/01/umovy-konkursu_infrastuktura-1.pdf

Фото: НФДУ

3.2 Заплановані

ВЕБІНАРИ УКРАЇНСЬКОЮ ВІД CLARIVATE У СІЧНІ

25 січня 2024 року відбудеться вебінар компанії Clarivate. Новий сезон 2024 року стартував 18 січня з обговорення особливостей персонального кабінету у Web of Science, - специфіки його налаштування, внесення змін, роботи з авторським профілем, збереження історії пошукових запитів, налаштування повідомлень. Наразі відбудеться другий вебінар «Найвпливовіші нові спеціалізації та напрямки досліджень у 2023 році» із тематичної рубрики Research Smarter, надасть учасникам інформацію про інноваційний розвиток та галузі науки, які демонстрували минулого року високий темп змін, на ньому будуть представлені передбачення щодо мінливих глобальних дослідницьких тенденцій, а також стратегічного планування (25 січня 2024). Організатор – Clarivate.

Детальніше: <https://clarivate.libguides.com/europe/ukraine>, <http://surl.li/phwvj>,
<http://surl.li/oxmsa>

Фото: скріншот

ДОРОЖНЯ КАРТА ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

23 січня 2024 р. відбудеться науково-практичний семінар «Дорожня карта використання науки, технологій, інновацій для досягнення Цілей сталого розвитку». На заході йтиметься про мету та основний зміст ухваленої у грудні минулого року Колегією МОН відповідної Дорожньої карти. Будуть розглянуті очікування щодо впливу реалізації цього документу на збільшення внеску науки, технологій та інновацій у досягнення національних Цілей сталого розвитку, а також його внесок в інтеграцію Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року із заходами щодо розвитку досліджень та інновацій, передбаченими у загальнонаціональних та галузевих стратегічних документах. Планується також обговорити основні проблеми та виклики, які потребують вирішення, - обмеженість фінансових ресурсів, нова демографічна реальність, брак кваліфікованих кадрів та робочої сили для відновлення економіки. Відеозапис заходу та презентація будуть доступні усім бажаючим після завершення семінару. Організатор – ДНУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації».

Детальніше: <http://webinar.ukrintei.ua/>, <http://surl.li/plsyy>, <http://surl.li/pjggz>,
<http://surl.li/plszm>

Фото: pixabay.com

ПРІОРИТЕТИ І ВИКЛИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УКРАЇНІ

26 січня 2024 року відбудеться чергове засідання міждисциплінарного загальноакадемічного семінару у галузі природничих наук «Актуальні питання фізико-хімічної та математичної біології». Під час заходу розглядатимуться питання розвитку технологій штучного інтелекту, роль у цьому провідних світових компаній, необхідність державного регулювання (адже біля 50 держав вже прийняли концепції та реалізують стратегії розвитку штучного інтелекту), перспективні напрями наукових досліджень у цій сфері. Також планується обговорити «Стратегію розвитку штучного інтелекту в Україні». Організатор - Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України.

Детальніше: <https://biochemistry.org.ua/index.php?lang=uk>,
<https://meet.google.com/ete-wanq-rza>, <http://surl.li/pjqrh>

Фото: скріншот

ВЕБІНАРИ УКРАЇНСЬКОЮ ВІД CLARIVATE У ЛЮТОМУ

Упродовж лютого 2024 року відбудеться серія з п'яти вебінарів від компанії Clarivate. Заплановані наступні тематичні заходи: «Базові можливості Web of Science для наукової діяльності» (пошук та аналіз публікацій за обраною темою, налаштування повідомлень про поповнення БД новими статтями певного тематичного спрямування, пошук видання для власної публікації та партнерів) (1 лютого 2024); «Світ журналів: хороші, погані та хижацькі» (критерії якості наукового журналу, основні атрибути та метрики, пошук та аналіз видання за допомогою Web of Science, MJL, JCR) (8 лютого 2024); «Відкритий доступ» (Будапештська ініціатива відкритого доступу, відкриті публікації українських науковців у Web of Science, індекси препринтів та дисертацій, бізнес-моделі журналів, пошук видання відкритого доступу чи з безкоштовними публікаціями) (15 лютого 2024); «Оцінка міжнародної співпраці» (визначення наявних та потенційних партнерів, оцінка їх рівня за допомогою Web of Science Core

Collection та InCites, дані про міжнародну співпрацю України та окремих установ) (22 лютого 2024). У тематичній рубриці «Research Smarter» буде організований вебінар «Підтримка чесності досліджень за допомогою надійних інструментів та даних», де планується розглянути динаміку кількості журналів, поширення сумнівних видавничих практик, загрози доброчесності досліджень (у т.ч. paper mills, маніпуляції із зображеннями та потенціал для зловживань штучним інтелектом), підтримка цілісності досліджень і забезпечення валідності, точності та загальної достовірності наукових результатів. (29 лютого 2024). Організатор – Clarivate.

Детальніше: <http://surl.li/plufd>, <http://surl.li/plufh>, <http://surl.li/plufj>, <http://surl.li/plufq>, <http://surl.li/plufw>, <https://clarivate.libguides.com/europe/ukraine>

Фото: скріншот

Дякуємо Вам за підписку на дайджест інформаційних матеріалів НРАТ.

Він створюється в рамках реалізації проєкту Національного репозитарію академічних текстів, який фінансується Міністерством освіти і науки України. Цільова аудиторія - науковці, освітяни, інноватори, здобувачі вищої освіти, автори і редактори наукових фахових видань, прихильники відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі ця інформація оприлюднюється на офіційному вебпорталі Нацрепозитарію та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>, <https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL,

<https://t.me/NationalRepository>,

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQItYQzEroTVETPdJh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>